

Energia-TET

Opas työpaikkaohjaajille

Energia-TET lähtee käyntiin N-Y-T!

Onnea, teille on tulossa TET-harjoittelija! Työyhteisöllänne on tuhannen taalan paikka tarjota nuorelle hyvä kokemus työelämästä. Nuori tekee TET-harjoittelun energia-alalla ilmastonäkökulmasta. TET-jakso valaisee hänelle energia-alan merkitystä ilmastonmuutoksen torjunnassa: sitä, kuinka kestävää tulevaisuutta rakennetaan energia-alalla erilaisin ilmastopäästöjä vähentäviin ratkaisuihin. Samalla hän oppii työelämätaitoja ja työelämän pelisääntöjä kevyellä tavalla ja pääsee kurkistamaan sellaiseen toimialaan, joka voi olla nuorelle aivan uusi.

Tämän oppaan avulla saat apuja siihen, miten tettiäinen rekrytoidaan, miten otatte nuoren vastaan ja tarjoatte hänelle sopivia, innostavia tehtäviä. Teillä on nyt loistava tilaisuus antaa nuorelle myönteinen kokemus työelämästä ja koko energia-alasta!

Mikä on Energia-TET?

Energia-TET tutustuttaa nuoren 1-2 viikon aikana energia-alaan, sen työpaikkoihin ja mahdollisuuksiin ilmastonmuutoksen ratkaisemisessa. Tärkeää on, että TET-jakso toteutetaan hallitusti, hyvin suunnitellen, vastuuta jakaen ja nuoren omia ajatuksia kuunnellen. Tavoitteena on, että kaikille jää TET-jaksosta positiivinen kokemus.

Ennen Energia-TETin markkinoimista ja mainostamista opoille ja nuorille, kannattaa miettiä vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi haluamme ottaa TET-harjoittelijan työpaikallemme? Mitä annettavaa meillä on nuorelle? Mitä me voisimme oppia nuorelta?
2. Miten TET-jakso toteutetaan toimipaikassamme?
3. Kuka toimii TET-harjoittelijan ohjaajana?
4. Onko meillä tarjota tettiäiselle tietokone ja muut työvälineet TET-jakson ajaksi? Tai onko meillä mahdollista suunnitella TET-jakso ilman tietokoneella toteutettavia tehtäviä?
5. Minkälaisia tehtäviä meillä on tettiäiselle? Ideoita saat oppaan lopusta ja niitä voitte soveltaa omaan toimipaikkaanne. Kannattaa pohtia myös, onko työssämme jotain, missä tettiäinen voisi auttaa.

Energia-TET etätoteutuksena

Energia-TET on mahdollista toteuttaa myös etänä yksilö- tai ryhmämuotoisesti. Tässä on muutamia vinkkejä etätoteutuksen läpiviemiseen.

- Etäyhteydenpitoon voitte käyttää esim. Zoom, Teams ja Google Meet -sovelusta.
- Energia-TETin tehtävät soveltuvat hyvin etätoteutukseen, koska suurimman osan tehtävistä voi tehdä tietokoneella missä tahansa, tarvittaessa hieman soveltaen.
- Etänä toteutettuun Energia-TETtiin voi koota samalle ajanjaksolle isommankin porukan. Etätoteutus antaa mahdollisuuden myös laajemmin kaikille Suomen nuorille maantieteellisestä sijainnista riippumatta.
- Etä-TET-jaksolla TET-ohjaaja pitää huolen kokonaisuuden koordinoinnista ja tettiäisten kontaktoinnista. Muut työpaikan asiantuntijat ottavat vastuuta tettiäisten mentoroinnista eri päivinä.
- Etä-TET voidaan rakentaa siten, että jokainen päivä alkaa etäyhteydellä pidettävästä palaverilla. Aamupalaverissa sovitaan päivän tehtävät ja keskustellaan päivän tavoitteista. Eri päiville voidaan sopia eri teemat ja niihin sopivat tehtävät. Vetovastuussa voi tällöin olla teemaan sopiva asiantuntija ja ns. mentorina. Päivä päättyy purkupalaveriin, jossa keskustellaan päivän tehtävistä, onnistumisista ja innostumisista.
- Etäyhteyttä voi pitää myös päivittäin vaikka tunnin auki, vaikkei mitään erityistä keskusteltavaa olisi. Ohjaaja ja tettiäinen voivat siis tehdä omia töitään, mutta pitää yhteyden auki, jolloin tettiäiselle voi syntyä tunne siitä, että hän ei ole yksin. Myös avun pyytäminen voi olla näin helpompaa.
- Etä-TET vaatii osallistujilta itseohjautuvuutta, mutta antaa samalla vapautta itsenäiseen rytmiiin suorittaa päivän tehtävät.
- TET-ohjaaja innostaa ja kannustaa nuorta/nuoria olemaan aktiivinen ja selviytymään etä-TET-jaksosta, joka vaatii enemmän vastuunottoa ja tunnollisuutta kuin lähitoteutus.

TET-rekrytointi

Miten nuoret saadaan hakemaan Energia-TETtiin? Energia-ala ei ole monelle nuorelle entuudestaan tuttu ja siksi voi olla, että se ei käy TET-paikkaa hakiessa mielessä. Energia-TETtiä kannattaa markkinoida suoraan opoille, joilla on hyvä yhteys nuoriin jo valmiiksi. Samalla on hyvä miettiä, mikä saisi nuoren kiinnostumaan Energia-TETistä.

Tässä muutama näkökulma, joita voi käyttää markkinoinnissa:

- Energia-TET on hyvä mahdollisuus tutustua energia-alaan kevyesti ja ohjatusti.
- Energia-TET tekee tutuksi alan monipuolisuutta: alalle päädytään monenlaisilla koulutustaustoilla amiksesta korkeakouluihin, humanistista insinööriin ja työtehtäviä on valtava määrä.
- Energia-TET avaa nuorelle väylän ymmärtää, mikä merkitys energia-alalla on ilmastonmuutoksen ratkaisemisessa.
- Energia-TETissä nuori saa itse osallistua TET-jakson suunnitteluun.

TET-harjoittelija tulossa, mitä sitten?

» Työnjako työpaikalla

On hyvä, että nuorella on yksi nimetty TET-ohjaaja, joka ottaa kokonaisvastuun TET-jakson tavoitteiden täyttymisestä, TET-tehtävistä ja nuoren hyvinvoinnista. Ohjaaminen on kuitenkin kevyempää, jos vastuuta voidaan jakaa työpaikan eri työntekijöiden kesken. Voitte jakaa sähköisesti TET-harjoittelijan lukujärjestyksen, josta kaikki näkevät TET-jakson tehtävät, työnjaon ja voivat lisätä omia ehdotuksia TET-jakson sisällöksi.

» Työvälineet ja työtila

Varatkaa tettiäiselle työpöytä, jonka ääressä hän voi olla TET-jakson ajan. Työpöydän on hyvä olla lähellä TET-ohjaajan työpistettä (mikäli sellainen on). TET-jakson ajaksi on hyvä varata tettiäiselle tietokone, jolla hän suorittaa TET-tehtävänsä. Tietokone voi olla esimerkiksi muusta käytöstä poistettu ns. siivottu kone, jossa on riittävät ohjelmat (Office-paketti) ja nettiyhteys. Tettiäisen ei ole tarpeen päästä samoihin tiedostoihin käsiksi kuin muut työntekijät ja tällaisella riisutulla koneella ei ole pelkoa siitä, että tettiäinen sekoittaisi jostain tiedostoja tai olisi muutenkaan tietoturvauhka yritykselle. Mikäli tettiäiselle ei ole tarjota tietokonetta, kannattaa tarkistaa, onko hänellä omaa konetta TET-jaksonsa ajaksi. Jos ei ole, ei huolta: TET-jakso on mahdollista suunnitella ilmankin tietokonetta suoritettavaksi.

» Lounas

TET-jakso suoritetaan osana peruskoulua ja siten lounasruokailua ei kuulu järjestää omin eväin, vaan vaihtoehtoina on joko, että nuori käy koululla (missä tahansa koulussa) syömässä tai että työpaikka tarjoaa ruoan. Päätäkää, miten tettiäisen ruokailu järjestetään. Tarjoatko tettiäiselle ruoan ja jos tarjoatte, miten se käytännössä tapahtuu? Muistakaa, että tettiäisellä voi olla erityisruokavalio ja sitä on hyvä kysyä jo suunnittelutapaamisessa. Erityisruokavalio saattaa olla herkkä asia ja sen takia siitä kannattaa puhua suoraan, mutta hienovärisesti nuorelle.

» Työaika, ilta- ja viikonlopputyöt

TET-päivät kestävät 6h (sis. tauot). Mikäli osallistutte johonkin ilta- tai viikonloppuna pidettävään tapahtumaan ja pohditte, voisiko TET-harjoittelija tulla mukaanne teidän on sovittava asiasta TET-harjoittelijan omon kanssa. Yleissääntönä voi pitää, että jos jokin päivä työpäivä on perustellusta syystä pitempi kuin 6 tuntia, jokin toinen päivä on vastaavasti lyhyempi. Tetin työaika noudattaa lakia nuorista työntekijöistä (ks. alla.)

LAKI NUORISTA TYÖNTEKIJÖISTÄ 7§

- Alle 15-v. työaika on sijoitettava kello 8.00–20.00 välille*
- Yli 15-v. työaika on sijoitettava kello 6.00–22.00 välille

* Työn järjestämisestä johtuvista painavista syistä alle 15-vuotiaan työaika voidaan kuitenkin sijoittaa kello 6:n ja 20:n väliseen aikaan

» TET-tehtävien pohtiminen

Ennen nuoren kanssa pidettävää suunnittelutapaamista on hyvä pohtia, mitä tehtäviä ehdotatte tettiäisen tehtäväksi.

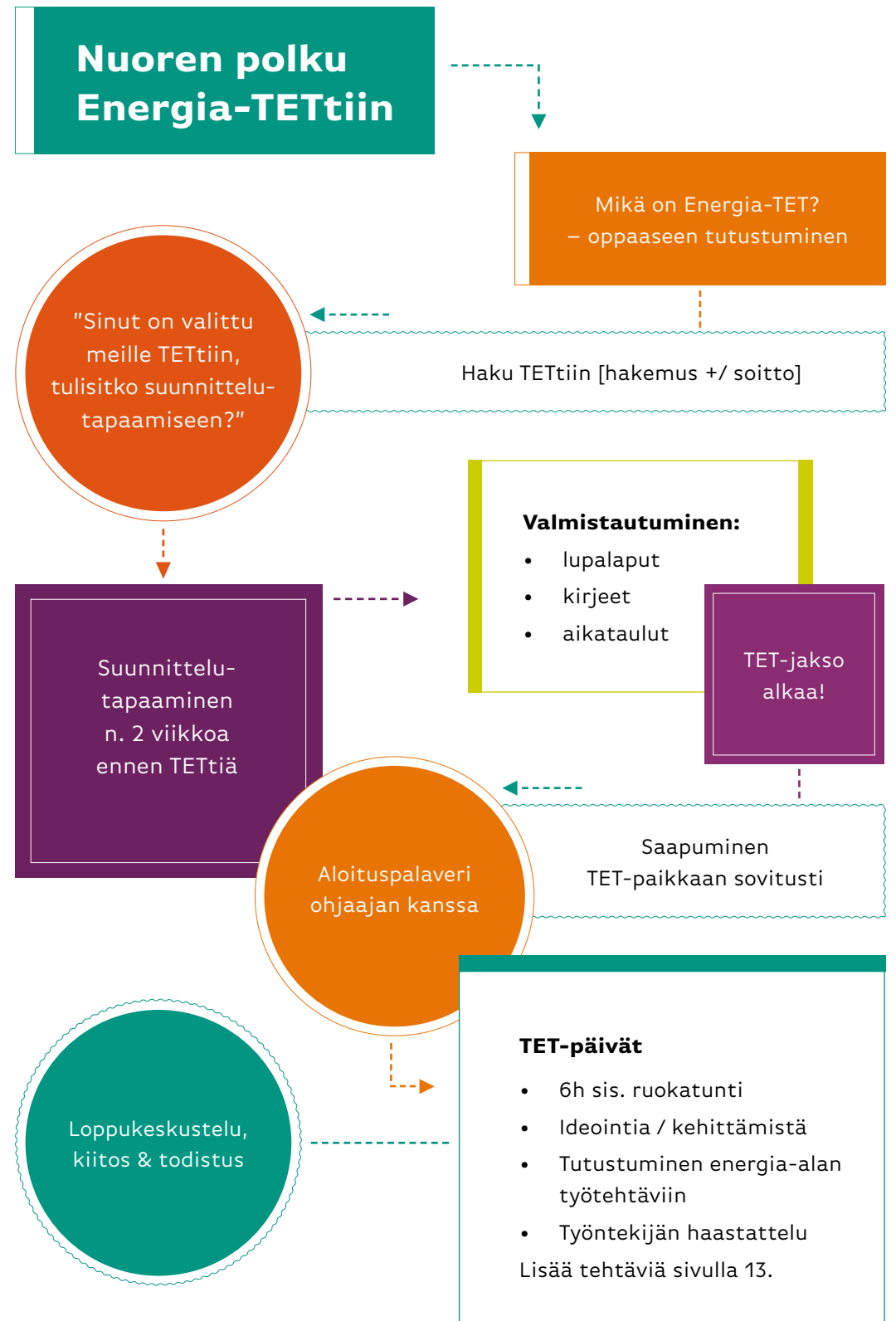
- Onko TET-viikolla kokouksia tai tapahtumia, joihin nuoren voi ottaa mukaan?
- Voiko TET-viikkoon sisällyttää tutustumista talon näyttelyyn (esim. Energiatori)?
- Ovatko työpaikkanne työntekijät tarjonneet mahdollisuutta esim. varjostaa omaa työtään tai ohjata jonkin TET-tehtävän?

Voitte hyödyntää tämän oppaan lopussa olevia TET-tehtäviä tai keksiä omia. Pääasia tehtävissä on, että ne ovat monipuolisia, innostavia ja niitä tekemällä nuori saa hyvän kokemuksen energia-alasta työpaikkana. On hyvä muistaa, että lopullinen lukujärjestys sovitaan nuoren kanssa suunnittelupalaverissa hänen kiinnostuksen kohteensa huomioiden.

» 10 vinkkiä siihen, kuinka kohdata nuori työharjoittelija

1. Ota nuori hyvin vastaan! Muista, että häntä todennäköisesti jännittää, kuten ketä tahansa uudessa työpaikassa.
2. Pitkin TET-jaksoa, kysy nuoren kuulumisia, kuuntele ja anna palautetta.
3. Nuori tarvitsee tukea ja ohjausta, oletan kärsivällinen ja positiivinen.
4. Anna nuoren onnistua ja epäonnistua – siinä oppii!
5. Anna nuorelle työrauha.
6. Jos näyttää, ettei työ edisty, kannusta nuorta ja kerro esimerkkejä, mitä tehtävässä voisi tehdä. Korosta, että tuotoksen ei tarvitse olla täydellinen.
7. Pidä huolta, että nuori noudattaa samoja sääntöjä kuin muutkin työntekijät (esim. töihin tullaan sovittuna aikana, puhelin repussa äänettömällä, jollei sitä tarvita).
8. Muista, että nuori harjoittelee työelämätaitoja eli ei välttämättä tiedä, miten työelämässä tulee toimia. Voit siis huomauttaa ystävällisesti!
9. Energia-ala on nuorelle todennäköisesti melko tuntematon, mieti miten voit omalta osaltasi valottaa nuorelle energia-alan merkitystä sekä itsellesi että yhteiskunnalle.
10. Kiitä nuorta tehdystä työstä!

» Suunnittelutapaaminen

Työpaikan nimetty TET-ohjaaja pitää suunnittelutapaamisen TET-harjoittelijan kanssa 1-2 viikkoa ennen Energia-TETin alkua. Suunnittelutapaamisessa keskustellaan nuoren toiveista ja odotuksista TET-harjoittelua kohtaan ja sovitaan tehtävistä, joita nuori haluaa tehdä.

1. Tehkää yhdessä alustava lukujärjestys TET-viikolle. Tehtävät voi joko tässä tapaamisessa tai TET-jakson alettua siirtää jaettuun lukujärjestykseen ja/tai tetteläisen sähköiseen kalenteriin kalenterimerkinnöiksi.
2. Kerro tettiin tulevalle nuorelle, onko teillä antaa tietokone nuoren käyttöön ja miten ruokailut on järjestetty.
3. Suunnittelutapaamisen aikana teette työsopimuksen (koulun antama TET-sopimus). Tämä antaa nuorelle kokemuksen ja tietoa työsopimuksen tekemisestä osana työn vastaanottamista. Voit kertoa, että työhönottotilanteessa työsopimuksen allekirjoittaminen tarkoittaa sitoutumista työtehtävän suorittamiseen sovitulla ehdoilla.

Ohjaaja! Selvitä ennen tätä tapaamista, onko teidän mahdollista tarjota TET-harjoittelijalle tietokone TET-jakson ajaksi ja tarjoaako työnantaja tetteläiselle lounaan (ja jos, niin missä).

» Starttipalaveri

Energia-TETin ensimmäisenä päivänä ohjaaja pitää tetteläisen kanssa starttipalaverin, jossa tarkennetaan aikataulua, tutustutaan paikkoihin ja käydään läpi työpaikan pelisäännöt.

1. Kerro työpaikanne pelisäännöistä. Voit kertoa, kuinka teidän työpaikallanne arvostetaan esimerkiksi täsmällisyyttä, luotettavuutta, työajan- ja rauhan kunnioittamista ja sitä, kuinka teillä puhalletaan yhteen hiileen.
2. Sovi tetteläisen kanssa ohjauksesta esim. pidättekö joka päivän päätteeksi pienen purkupalaverin, jossa TET-harjoittelija voi esitellä tekemiään tehtäviä.
3. Käykää läpi yhdessä TET-jakson lukujärjestys ja täydentäkää sitä.
4. Ohjaa tetteläistä työvälineiden käyttöön (tietokoneen avaaminen, ohjelmat, sähköposti).

» Loppukeskustelu

Energia-TETin viimeisenä päivänä TET-ohjaaja pitää loppukeskustelun tetteläisen kanssa.

1. Käykää läpi viikon kulkua ja antakaa palautetta toisillenne.
2. Loppukeskustelun päätteeksi annat TET-harjoittelijalle todistuksen ja jonkin pienen lahjan (esim. elokuvalipun). Voit vinkata, että erilaiset työtodistukset on hyvä säilyttää kansiossa, josta niitä voi esitellä vaikka työhaastattelussa.
3. Voit myös kertoa, minkälaiset mahdollisuudet TET-harjoittelijalla on työllistyä jatkossa kesätöihin työpaikkaanne ja mistä rekrytointiin liittyvät tiedot nettisivuillanne ylipäätään löytyvät.

TET-tehtävät

Tässä on esimerkkejä TET-tehtävistä, joissa on painotus energia-alasta ilmastomuutoksen ratkaisijana. Keskustele tetteläisen kanssa, minkä tyyppiset tehtävät hän kokee motivoivimmiksi. Sopikaa yhdessä ja aikatauluttakaa tehtävät lukujärjestykseen. Lisäksi voitte maustaa TET-jaksoa erilaisilla työtehtävien varjostuksilla, kokouksiin ja tapahtumiin osallistumisella.

1. Uutena työpaikalla
2. Energia-ala työpaikkana
3. Energia-alan innovaatiot
4. Energiatehokas työpaikka
5. Viisi faktaa uusiutuvista -juliste tai sarjakuva
6. Energiamaailma-peli
7. ST-poolin/Y-poolin tutkimukset
8. Sähköverkot
9. Työntekijän haastattelu
10. Somepostaus
11. Energiameemi
12. Ilmasto & energia -blogikirjoitus
13. Sähköntuotannon tilastot
14. Oma valinta
15. Kaukolämpötilastot
16. Unelmiesi työpaikka
17. Oma voimala
18. Yhdessä
19. Oma hiilijalanjälkeni
20. Yhteenveto
21. Loppukeskusteluun valmistautuminen ja kiitosviesti
22. Loppukeskustelu ja TET-todistus

» Tehtävä 1. Uutena työpaikalla

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 30 min

Tavoitteet: Harjoittele sitä, miltä tuntuu aloittaa työ uudessa työpaikassa. Miten esittädyt, kysyt neuvoa ja sovit erilaisista käytännöistä.

Tehtävä:

- a. Kirjoita sähköpostiviesti, jossa esittelet itsesi. Voit kertoa itsestäsi perustietojen (koulu, ikä) lisäksi harrastuksistasi, tulevaisuuden haaveistasi sekä siitä, mikä sai sinut hakemaan TET-paikkaa energia-alalta. Pyydä muiden työntekijöiden sähköpostiosoitteet TET-ohjaajaltasi. Lähetä viesti muille työntekijöille. Valmistaudu myös esittelemään itsesi työpaikan aamu/päiväkahvien yhteydessä ja kun tapaat muita työntekijöitä.
- b. Sovi TET-ohjaajasi kanssa, ketä työntekijää haastattelet tehtävässä numero 9 ja sovi tapaamisaika kyseisen henkilön kanssa TET-viikkosi ajalle. Merkitse tapaamisaika TET-viikkosi kalenteriin/lukujärjestykseen.
- c. Yksi tapa raportoida tekemisistäsi Energia-TETin aikana on ottaa valokuvia. Tähän liittyy kuitenkin muutama haaste, sillä mitä tahansa kuvia ei saa julkaista. Keskustele TET-ohjaajasi kanssa, millainen käytäntö työpaikalla on kuvien ottamisen suhteen (mitä kuvissa saa ja ei saa näkyä). Sovi myös, onko sinun mahdollista laittaa kuvia sosiaalisen median kanaviin vai ei.

Ohje TET-ohjaajalle:

Onhan TET-harjoittelijalla nyt tietokone käytössään ja siinä tarvittavat perusohjelmat Word/PPT/sähköposti ja nettiyhteys? Oletteko sopineet, mitä sähköpostiosoitetta tettiäinen käyttää TET-jaksonsa aikana? Onko työpaikallanne harjoittelijoille oma sähköpostiosoite esim. harjoittelija@sahkoyhtio.fi vai käyttääkö hän omaa sähköpostiosoitettaan? Kerro tettiäiselle, mihin hän voi lähettää oman esittelynsä, sähköpostilistalle, intraan vai esimerkiksi henkilöstön Teams-kanavalle?

» Tehtävä 2. Energia-ala työpaikkana

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 30 min

Tavoitteet: Tutustut energia-alan työpaikkoihin ja ammatteihin. Pohdit niiden yhteyttä ilmastonmuutoksen ratkaisemiseen.

Tehtävä:

Selvitä, minkälaisia työtehtäviä ja -nimikkeitä energia-alalla on. Voit käyttää apunasi www.energiamaailma.fi -sivuston tuoreimpia blogitekstejä, joissa energia-alan ammattilaiset esittäytyvät. Voit katsoa myös eri energia-alan ammattilaisten videoita. Tässä muutama esimerkki:

- Verkostoasentaja: www.youtube.com/watch?v=0qDKLGYVCiw&feature=youtu.be
 - Helikopterisahaaja: www.youtube.com/watch?v=Ly8t4s24DaM&feature=youtu.be
1. Valitse kaksi eri energia-alan ammattia esittelevää blogitekstiä tai videota. Tutustu niihin ajatuksen kanssa.
 - a. Kirjoita yhdestä ammatista omin sanoin. Kuvaile, minkälaisia työtehtäviä siihen liittyy ja minkälaisessa työympäristössä työtä tehdään.
 - b. Kirjoita ainakin kaksi syytä, minkä takia työtehtävä kiinnostaisi sinua ja kaksi syytä, minkä takia työ ei olisi sinun juttusi.
 - c. Kirjoita myös muita huomioita ammatista (esim. mikä koulutus vaaditaan, minkälaista työ on ja mikä siinä on erityistä).
 2. Valitse blogiteksteistä yksi energia-alan ammatti, jossa voit vaikuttaa ilmastonmuutokseen. Pohdi miten?

Luo tietokoneellesi Energia-TET-kansio. Kirjoita vastaukset Word-tiedostoon, jonka tallennat luomaasi kansioon.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tehtävän voi käydä päivän päätteeksi yhdessä läpi ja keskustella siitä heränneistä ajatuksista.

» Tehtävä 3. Energia-alan innovaatiot

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 45 min. tai enemmän.

Tavoitteet: Ymmärrät, miten energia-ala liittyy ilmastonmuutokseen. Saat tietoa energia-alan ilmastoystävällisistä ratkaisuista.

Tehtävä:

Pariisin ilmastopimuksessa säädettiin 1,5 asteen raja ilmaston lämpenemiselle. Suomen on määrä siirtyä hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa laajoja toimia päästöjen vähentämisen, energiantuotannon ja puhtaan teknologian kehittämisessä ja käyttöönotossa.

1. Selvitä ensin, minkälaisia päätöksiä kunnassasi/kaupungissasi on tehty hiilineutraaliuden saavuttamiseksi (esim. Hiilineutraali Helsinki -ohjelma/HINKU-kunnat yms.)
2. Tutki sitten, minkälaisia ratkaisuja TET-paikkasi on tehnyt hiilineutraaliustavoitteiden saavuttamiseksi. Onko jonkin energiamuodon käyttämisestä luovuttu tai otettu käyttöön uusia innovatiivisia tapoja tuottaa energiaa? Tutki tietoja energiayhtiön nettisivuilta ja kysy lisätietoja ohjaajaltasi.
3. Tee PowerPoint-esitys, jossa kerrot kiinnostavia tietoja siitä, miten TET-paikkasi pyrkii vastaamaan Pariisin ilmastopimuksen tavoitteisiin. Voit myös vertailla eri energiayhtiöiden toimenpiteitä. Jos paikallinen energiayhtiö on tuottanut materiaalia niukasti, voit tarkastella esimerkiksi Helenin (helen.fi) hiilineutraaliussuunnitelmia ja kertoa erilaisista mahdollisuuksista edistää hiilineutraalia yhteiskuntaa. Voit myös miettiä sitä, miten kuntalaiset voivat vaikuttaa energiayhtiöiden ilmastoystävälliseen toimintaan.
4. Tallenna esitys tietokoneelle omaan kansioonsa.
5. Keskustele ohjaajasi kanssa, olisiko sinun mahdollista esitellä kokoamasi tiedot lyhyesti esimerkiksi jonkin kokouksen yhteydessä tai jakaa esitys sähköpostitse muille työntekijöille. Näkökulmastasi voi olla hyötyä työpaikalla!

Ohje TET-ohjaajalle:

Voit auttaa TET-harjoittelijaa vinkkaamalla, mistä parhaiten löytyy tietoa oman toimipaikkanne ja eri energiayhtiöiden hiilineutraaleista energiaratkaisuista. Kerro tettiäiselle, missä hän voi esitellä tai minne hän voi jakaa tekemänsä PowerPoint-esityksen.

» Tehtävä 4: Energiatehokas työpaikka

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 45 min. tai enemmän.

Tavoitteet: Ymmärrät millä tavalla työpaikan tilalliset ja muut valinnat kytkeytyvät ilmastonmuutokseen. Osaat esittää erilaisia ratkaisuja, joilla työpaikasta voidaan tehdä ilmastoystävällisempi ja perustella ehdotuksesi.

Tehtävä:

Tässä tehtävässä toimit työpaikan ilmastoagenttina ja selvität, miten TET-paikkasi toimii organisaationa kestävä kehityksen mukaisesti. Aloita tutkimuksesi kiertämällä ympäri TET-paikkaasi. Minkälaisista asioista työpaikan hiilijalanjälki koostuu? Saat apua selvitystyöhön alla olevista linkeistä.

1. Piirrä, ota valokuvia tai kirjaa huomiosi 5-10 sellaisesta paikasta tai asiasta työpaikalla, joissa voidaan vaikuttaa tilan hiilijalanjälkeen. Tallenna kuvat ja huomiot tietokoneellesi.
Vinkki! Kannattaa kiinnittää huomio tilan energiankäyttöön, laitteisiin ja raaka-aineiden kulutukseen (esim. paperi). Voit kiinnittää huomiosi myös sähkölaitteisiin (valaistus, tietokoneet, tulostimet, kopiokoneet, ilmastointi jne.).
2. Selvitä, minkälaisia energiatehokkaita valintoja tilassa on tehty. Tee lista niistä! Voit pyytää myös TET-paikkasi asiantuntijaa apuun tässä.
3. Laadi seuraavaksi ilmastoystävällisen työpaikan muistilista, johon kirjoitat 5-10 pientä tai isoa ilmastoystävällistä tekoa, jotka millä tahansa työpaikalla voitaisiin tehdä. Hyödynnä listassa TET-paikasta tekemiäsi havaintoja. Tallenna kirjoittamasi muistilista tietokoneellesi.
4. Printtaa muistilista ja laittakaa se yhdessä ohjaajan kanssa esille näkyvälle paikalle esim. taukotilan seinälle tai jakakaa se työpaikan intraan. Voit myös pyytää työpaikan työntekijöitä täydentämään muistilistaa.

Linkkejä: Energiansäästö työpaikalla: www.ekotuki.fi/files/2015/02/Energiansaasto_tyopaikalla.pdf | Helenin energiansäästövinkit: www.helen.fi/asiakaspalvelu/energiansaaston-neuvonta/vinkit

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä voit auttaa TET-harjoittelijaa kertomalla työpaikkanne energiansäästöön liittyvistä valinnoista tai pyytämällä jotakuta kollegaasi kertomaan niistä tettiäiselle.

» Tehtävä 5. Viisi faktaa uusiutuvista -juliste tai sarjakuva

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 45 min. tai enemmän.

Tavoite: Tutustut uusiutuviin energialähteisiin ja tunnistat niiden merkityksen hiili-neutraalin maailman luomisessa. Kokeilet myös uusiutuvan energian markkinointia.

Tehtävä:

Tiesitkö, että kuluttajat voivat itse valita haluamansa energiamuodon sähköso-pimuksessaan ja voivat kilpailuttaa sähköyhtiöitä? Miten olisi uusiutuviin ener-giamuotoihin perustuva sähkösopimus? Seuraavaksi saat miettiä, miksi kulutta-jan olisi hyvä valita uusiutuva energia sähkösopimukseensa.

Etsi 5 kiinnostavaa faktaa uusiutuvasta energiasta. Tee juliste tai sarjakuva, joka kannustaa uusiutuvan energian valitsemiseen.

1. Mieti, minkälaisen viestin haluat julisteella/sarjakuvalla välittää ja mikä on kohderyhmäsi.
2. Laadi juliste/sarjakuva, joka sisältää innostavia faktoja uusiutuvista ja kuvi-ta juliste aiheeseen liittyvin kuvin.

Julisteen tai sarjakuvan voit tehdä joko käsin:

Tee juliste tai sarjakuva käsin A3- tai A2 -kokoiselle paperille. Käytä apuna as-kartelutarvikkeita, kuten paperia, kyniä, värejä, liimaa ja lehtileikkeitä. Jos teit työn käsin, skannaa tai valokuvaa se ja tallenna tietokoneelle.

Tai tietokoneella:

Tee juliste tai sarjakuva sähköisesti, mikäli käytössäsi on tietokone ja tarvit-tavat ohjelmat, joiden käytön hallitset. Ideoita ja kuvia voit ottaa myös inter-netistä (huomioi tekijänoikeudet!). Tee kuitenkin julisteesta/sarjakuvasta oman näköinen. Tallenna työ tietokoneelle.

Sopikaa yhdessä TET-ohjaajan kanssa mihin laitate julisteen/sarjakuvan näyttil-le. Sähköistä materiaalia voi laittaa jakoon myös työpaikan muussa sähköisessä mediassa (blogissa, intranetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa vastaavas-sa). Muista silloin laittaa oheen lyhyt viesti siitä, mistä on kyse.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tämän tehtävän yhteyteen voit sopia tutustumisen työpaikkanne viestintä- ja markkinointiosastoon. Tässä tehtävässä tettiäinen tekee julisteen tai sarjaku-van, joka kannustaa uusiutuvan energian valitsemiseen. Miettikää yhdessä, mikä olisi sopiva paikka jakaa tuotos työpaikan sisäisessä tai ulkoisessa viestinnässä.

» Tehtävä 6. Energiamaailma-peli

Tehtävän tekoon kuluu 1h tai enemmän.

Tavoitteet: Tutustut pelin avulla energia-alaan kestäväen tulevaisuuden tekijänä ja sen koulutus- ja työllistymismahdollisuuksiin.

Tehtävä:

1. Avaa Energiamaailma-peli käyttämällä TET-ohjaajaltasi saamaa koodia.
2. Pelaa pelistä itseäsi kiinnostavia pelitehtäviä ja opi uutta.
3. Keskustele pelin herättämistä ajatuksista TET-ohjaajasi kanssa.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tämän tehtävän voi valita, jos ei ole koulussa pelannut vielä Energiamaailma-pe-liä tai jos on pelannut, mutta haluaa oppia lisää pelin avulla. Jos tettiäinen haluaa pelata peliä, tilaa pelitunnukset ja ohje Niinalta Nuorten Akatemiasta (niina.salmi@nuortenakatemia.fi) ja lataa peli koneellesi. Peli jaetaan tettiäi-selle koodin avulla ja pelin aikana ohjaaja vastaanottaa ja arvioi osan pelaajan tekemistä tehtävistä. Halutessanne pelin voi ottaa käyttöön välipalaksi, vaikka koko TET-viikon ajaksi, jolloin samaan peliin voi palata eri päivinä.

» Tehtävä 7. ST-poolin / Y-poolin tutkimukset

Tehtävän tekoon kuluu 1-3h

Tavoitteet: Tutustut ympäristö- ja sähkötutkimuspooliin ja pohdit niistä löytyvien tulosten ja tutkimuksen aiheiden merkitystä.

Tehtävä:

1. Tutustu Energiateollisuus ry:n ympäristöpooliin www.energia.fi/jarjestona/tutkimus/ymparistopooli ja sähkötutkimuspooliin www.energia.fi/jarjestona/tutkimus/sahkotutkimuspooli julkaisuihin.
2. Valitse niistä (ohjaajasi kanssa) yksi julkaisu lähempään tarkasteluun.
3. Lue tutkimus, tee siitä lyhyt yhteenveto (noin yksi A4) ja selvitä TET-paikastasi seuraavat asiat:
 - Onko valitsemasi tutkimuksen aiheella tai tuloksilla merkitystä TET-paikkasi kannalta? Jos on, niin mitä? Ovatko vaikutukset positiivisia vai negatiivisia?

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä tettiäinen voi tarvita apua tutkimusjulkaisuihin tutustumisessa ja niiden tulkitsemisessa. Huomaathan, että tämä tehtävä kannattaa tarjota erityisesti energia-alan tutkimustiedosta ja sen soveltamisesta innostuvalle nuorelle.

» Tehtävä 8. Sähköverkot

Tehtävän tekoon kuluva aika: 1.pv tutustumista Excelin käyttöön sekä tilastoihin, 2.pv oman taulukon muodostaminen, kuvaajien teko, 3.pv tietojen esittelykuntoon saattaminen ja esittely muille.

Tavoitteet: Tutustut taulukkolaskelmaohjelman käyttöön ja sähköverkkoihin liittyviin tilastoihin.

Tehtävä:

Tässä tehtävässä tarvitaan Microsoft Officen Exceliä tai jotain muuta taulukkolaskentaohjelmaa.

1. Tutki/vertaile eri sähköverkkoyhtiöiden: a) siirtoenergian määriä b) käyttöpaikkojen määriä c) verkon pituutta
2. Voit tehdä halutessasi Excelillä myös kuvaajia löytämistäsi tiedoista.
3. Selvitä mitä muita jakeluverkkoyhtiöitä on TET-yrityksesi naapureina, esimerkiksi kyselemällä yrityksen työntekijöiltä.
4. Esittele sitten tulokset TET-ohjaajallesi tai vaikka TET-jakson päätteeksi koko tiimille/yksikölle. Keskustelkaa tuloksista.

Uusimmat tilastot löytyvät täältä: www.energiavirasto.fi/verkkotoiminnan-julkaisut

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä tettiäinen voi tarvita apua Excelin käytössä ja tilastoihin tutustumisessa. Huomaathan, että tämä tehtävä kannattaa tarjota erityisesti tilastoista ja niiden käsittelystä innostuvalle nuorelle.

» Tehtävä 9. Työntekijän haastattelu

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 30 min.

Tavoitteet: Tutustut yhden työntekijän näkemyksiin työstä, tulevaisuudesta ja ilmastonmuutoksesta.

Tehtävä:

Haastattele 1-2 työntekijää. Jos pääset haastattelemaan kahta työntekijää, yritä löytää ammattilaisia, joilla on erilainen työnkuva ja koulutustausta. Haastatteluaika kannattaa sopia starttipalaverissa.

Haastattelukysymykset on laadittu valmiiksi, mutta kysy rohkeasti omia lisäkysymyksiä! Kirjaa ylös vastaukset. Voit myös halutessasi äänittää haastattelun kännykälläsi. Ota lisäksi kuva haastateltavasta, mikäli hänelle sopii.

Kysymykset:

1. Mikä on ammattinimikkeesi?
2. Mitä olet opiskellut ja missä?
3. Mistä kouluaineista on hyötyä työssäsi?
4. Olivatko ympäristöasiat tai ilmastonmuutos esillä opinnoissasi?
5. Mitä teet työpäivän aikana? Minkälaisia työtehtäviä työhösi kuuluu?
6. Mitä töitä teet yksin ja mitä yhdessä muiden kanssa?
7. Mikä on parasta työssäsi? Mikä on tylsintä työssäsi?
8. Miten tässä työssä voi kehittyä?
9. Millainen ihminen sopii tähän työhön?
10. Millaisia haasteita näet työpaikallasi tulevaisuudessa?
11. Koetko voivasi vaikuttaa ilmastonmuutokseen työlläsi? Miten?
12. Miten tämä työpaikka ja täällä suoritettavat toiminnot liittyvät suoraan tai epäsuorasti ilmastonmuutokseen?
13. Mitä hyötyä tästä työpaikasta on muille ihmisille ja yhteiskunnalle?
14. Keksi oma kysymys!

Kirjoita lyhyesti ylös, miten haastattelu meni ja mitä ajattelet saamistasi vastauksista. Oliko niissä jotain yllättävää tai jäitkö pohtimaan jotain? Tallenna vastaukset ja pohdintasi tietokoneelle.

Ohje TET-ohjaajalle:

Mieti etukäteen, ketkä työntekijöistä sopisivat haastateltavaksi. Sovi etukäteen haastateltavien kanssa ja aikatauluttakaa haastattelutilanne nuoren lukujärjestykseen.

» Tehtävä 10. Somepostaus

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 30 min.

Tavoitteet: Saat kokemusta sosiaalisen median hyödyntämisestä työssä. Tuotat sisältöä työpaikan somekanaville.

Tehtävä:

1. Ideoi somepostaus, jossa kerrot osallistumisestasi Energia-TETtiin. Kerro esim. mikä Energia-TETissä on ollut innostavaa ja miksi muidenkin nuorten kannattaisi osallistua Energia-TETtiin.
2. Mieti mitä eroa on tehdä somesisältöä työpaikalle tai omalle henkilökohtaiselle tilille.
3. Voit tehdä postauksen kuvana tai videona. Mikäli työpaikallenne sopii, voit tehdä myös kokonaisen somepostaussarjan esim. Instagramiin.
4. Julkaise postaus TET-paikan somekanavalla. Saat lisätietoja ohjaajaltasi. Käytä #energiatet -hashtagia.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä tettiäinen tuottaa somepostauksen työpaikan viestintään. Sopikaa, missä hän voi sen julkaista. Tässä yhteydessä voitte puhua myös siitä, minkälaisia kuvaamiseen liittyviä sääntöjä työpaikallenne on.

» Tehtävä 11. Energiameemi

Tehtävän tekoon kuluva aika n. 15-30 min

Tavoitteet: Saat testata luovuuttasi tekemällä energia-aiheisia meemejä.

Tehtävä:

Suunnittele yksi tai useampi energia-aiheinen meemi. Meemejä voit tehdä esimerkiksi sivustolla www.imgur.com/memegen/create/pFyk3J7. Mieti ensin, mitä haluat sanoa ja sommittele se sitten meemiksi. Kysy ohjaajaltasi, minne voisit jakaa tekemäsi meemin/meemit.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä tettiäinen tekee energia-aiheisen meemin. Miettikää yhdessä, mikä olisi sopiva paikka jakaa tuotos työpaikan sisäisessä tai ulkoisessa viestinnässä.

» Tehtävä 12. Ilmasto & energia -blogikirjoitus

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 1h tai enemmän

Tavoitteet: Saat kokemusta työpaikalla tärkeistä viestintätaidoista. Lisäät työpaikkasi työntekijöiden/nuorten tietoisuutta energia-alan merkityksestä ilmastomuutoksen ratkaisijana. Pääset myös aktiivisesti vaikuttamaan tuotoksesi välityksellä.

Tehtävä:

1. Kirjoita lyhyt juttu työpaikan blogiin tai muuhun julkaisuun.
2. Otsikoi itse tai valitse jokin seuraavista:
 - Ilmastonmuutos – sukupolveni haaste
 - Energia-TET – mikä se on?
 - Tulevaisuuden työpaikka ja ilmastonmuutos
3. Muista laittaa tekstin ohien oma nimesi ja kerro myös missä olet Energia-TETissä.
4. Valitse tekstiin sopiva kuva esim. yrityksen kuvapankista tai ota kuva itse. Voit ottaa kuvitukseksi myös kuvan itsestäsi, sillä lukijasta on usein kiva nähdä kuva kirjoittajasta.

Omakehtainen näkökulma vetoaa lukijoihin. Halutessasi voit käyttää myös väliotsikoita, sillä ne usein selkeyttävät jutun rakennetta. Sovi TET-ohjaajasi kanssa jutun pituudesta (minimi- ja maksimipituus) ja siitä, ketkä ovat tekstin kohdeyleisöä. Muista tallentaa juttu tietokoneellesi. Sopikaa myös siitä, missä teksti julkaistaan. Ota jutun julkaisulinkki talteen vaikka omaan sähköpostiisi. Konkreettinen työnäyte voi olla hyvä lisä esimerkiksi kesätöitä hakiessa.

Ohje TET-ohjaajalle:

Blogitekstitehtävässä on hyvä sopia tekstin teeman lisäksi kohderyhmästä, käyttötarkoituksesta ja levittämistavasta. Mieti ennalta, voitaisiinko blogiteksti julkaista esim. työpaikan julkaisussa, työpaikan intranetissä, sosiaalisessa mediassa tai jopa paikallislehdessä. Tämä on hyvä tilaisuus antaa näkyvyyttä nuoren ajatuksille.

» Tehtävä 13. Sähköntuotannon tilastot

Tehtävään kuluva aika noin 1-2h.

Tavoitteet: Tutustut sähköntuotannon tilastoihin ja tuotannon vuodenaajoista johtuviin eroihin.

Tehtävä:

Etsi Energiateollisuus ry:n sähkötilastoista seuraavat tiedot www.energia.fi/julkaisut/tilastot/sahkotilastot

1. Millä sähköä tuotetaan eri kuukausina? Miten tuotannon lähteet vaihtelevat?
2. Pohdi, mistä erot johtuvat
3. Tee aiheesta PowerPoint-esitys, jonka esittelet ohjaajallesi/tiimillesi/yksiköllesi tms.

Ohje TET-ohjaajalle:

Huomaathan, että tämä tehtävä kannattaa tarjota erityisesti tilastoista ja innostuvalle nuorelle. Tehtävän yhteydessä voitte keskustella sähköntuotannon vuodenaajoista johtuvista eroista ja niiden vaikutuksista yhtiön toimintaan.

» Tehtävä 14. Oma valinta

Tehtävään kuluu n. 30-45min.

Tavoitteet: Tämän tehtävän tavoitteet saat itse asettaa. Mieti, mitä haluat oppia oman tehtävän tekemisellä.

Tehtävä:

Tämä tehtävä antaa sinulle vallan keksiä itsellesi kiinnostavan tehtävän, joka liittyy energia-alaan. Kerro TET-ohjaajallesi, mikä Oma valinta -tehtäväsi on ja miten sen aiot suorittaa. Valmistaudu esittelemään tehtävä päivän päätteeksi ohjaajallesi.

Ohje TET-ohjaajalle:

Oma valinta -tehtävässä tettiäinen keksii itsellensä tehtävän. Tätä tehtävää valitessa ohjaajana voit kannustaa luovuuteen ja varmistaen kuitenkin, että tehtävä liittyy energia-alaan ja on jollain tavalla kehittävä/tavoitteellinen.

» Tehtävä 15. Kaukolämpötilastot

Tehtävään kuluva aika noin 15-45 min.

Tavoitteet: Tutustut kaukolämpötilastoihin ja vertailet eri yhtiöitä.

Tehtävä:

Etsi Energiateollisuus ry:n kaukolämpötilastoista www.energia.fi/julkaisut/tilastot/kaukolampotilastot kolme suurinta yhtiötä:

- a. asiakasmäärän
- b. verkkopituuden
- c. siirretyn energian perusteella.

Ohje TET-ohjaajalle:

Huomaathan, että tämä tehtävä kannattaa tarjota erityisesti tilastoista innostuvalle nuorelle. Tehtävän yhteydessä voitte keskustella kaukolämmöstä ja sen merkityksestä kestävästä energiatuotannon näkökulmasta.

» Tehtävä 16. Unelmien työpaikka

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 45 min tai enemmän.

Tavoitteet: Visioit omaa tulevaisuuttasi ja unelmiesi työpaikkaa.

Tehtävä:

Ajattele 10 vuoden päähän, kun olet itse mukana työelämässä. Valitse jokin vaihtoehtoista A-C.

- Kirjoita lyhyesti (noin 7-10 lausetta) tulevaisuuden unelmatyöpaikastasi.
- Työstä www.wordart.com -sivustolla sanapilvi, johon keräät sanoja jotka liittyvät tulevaan työhösi.
- Tee kuvakollaasi paperille, johon keräät unelmiesi työpaikkaan ja tulevaisuuteen liittyviä sanoja ja kuvia lehdistä leikellen.

Apukysymyksiä:

- Millaisia vahvuuksia sinulla on ja miten voisit hyödyntää niitä unelmien työssäsi?
- Millaisia työtehtäviä haluaisit tehdä tulevaisuudessa? Millaisessa ympäristössä?
- Haluaisitko työskennellä yhdessä vai yksin?
- Rakennatko työlläsi kestävämpää tulevaisuutta? Miten?

Huom! Lauseet/sanapilven/kuvakollaasin voit liittää viimeisen tehtävän blogikirjoitukseen.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä voit kannustaa tettiä ajattelemaan luovasti erilaisia vaihtoehtoja. Voit tarjota apuasi, jos hän haluaa pohtia energia-alan ammatteja. Jos taas tettiä haave on tehdä töitä jollain muulla alalla, anna hänen unelmoida siitä vapaasti.

» Tehtävä 17. Oma voimala

Tehtävä tekoon kuluu 1-3h

Tavoitteet: Saat suunnitella oman voimalaitoksen. Tutustut samalla siihen, minkälaisia voimalaitokset ovat ja mitä kaikkea niiden suunnittelussa pitää ottaa huomioon.

Tehtävä:

Tehtävänäsi on suunnitella oma voimalaitos. Voit tehdä suunnittelun tietokoneella tai askarrella. Tietokoneella voit luoda voimalaitoksen esimerkiksi PowerPoint-tiedostoon yhdistelemällä kuvia ja piirtämällä ja kirjoittamalla selventäviä huomioita. Askarrella voit käyttää apunasi pahvia, talouspaperirullia, teippiä, liimaa ja värejä.

Apukysymyksiä:

- Miten voimalaitos tuottaa energiaa?
- Minkälaista teknologiaa voimalaitoksessa käytetään?
- Mikä on voimalaitoksen raaka-aine?
- Miltä voimalaitos näyttää? Onko se suuri vai pieni?

Voit voimalaitosta suunnitellessasi selvittää, minkälaisia voimalaitoksia TET-paikallasi tai paikkakunnallasi on. Voit ottaa niistä inspiraatiota omaan voimalaasi tai kehittää jotain aivan omaa.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tätä tehtävää varten selvitä, haluaako tettiä tehdä tehtävän askarrella vai sähköisesti. Jos tettiä on innokas askartelija, hankkikaa tarvittavat tarpeet. Voit myös tarjota apua voimalaitoksen yksityiskohtien miettimisessä ja kannustaa luovuuteen.

» Tehtävä 18. Yhdessä

Tehtävään kuluu n. 30-45min.

Tavoitteet: Pohdit yhteistyön merkitystä työelämässä ja sitä, miten itse ajattelet soveltuvasi tiimityöhön.

Tehtävä:

1. Katso video Elenian toiminnanjohtajasta www.youtube.com/watch?v=Jy3-ZhISRGw&feature=youtu.be
2. Kirjaa ylös hänen ajatuksiaan tiimityöstä.
3. Mieti, minkälainen tiimipelaaja olet itse ja haluaisitko tehdä tulevaisuudessa työtä yksin, yhdessä vai yhdistäen molempia? Kirjaa ylös ajatuksesi.
4. Keskustele TET-ohjaajasi kanssa tiimityön merkityksestä työpaikalla.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tämän tehtävän ohessa voit käydä keskustelun tettiäisen kanssa siitä, miten tiimityö näkyy teidän työpaikallanne vai näkyykö. Voit kertoa myös omista ajatuksistasi siihen liittyen, minkälaisia taitoja yhdessä työskentely vaatii työntekijältä ja mikä siinä on antoisinta.

» Tehtävä 19. Oma hiilijalanjälkeni

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 30 min.-60min.

Tavoitteet: Tutustut siihen, mistä sinun hiilijalanjälkesi koostuu ja millaisilla valinnoilla voisit vaikuttaa siihen.

Tehtävä:

1. Tee Sitran elämäntapatesti www.elamantapatesti.sitra.fi
2. Saatuasi tuloksen, tutustu 100 fiksum arjen tekoa -sivuun www.sitra.fi/hankkeet/100-fiksua-arjen-tekoa/#100-fiksua-tekoa
3. Valitse 3 energiaan liittyvää tekoa, joilla on suuri vaikutus ympäristöön. Kirjoita ne ylös ja tallenna tiedostoon otsikolla "Oman hiilijalanjäljen pienentäminen". Listaa lisäksi, millaisia valintoja olet itse tehnyt jo entuudestaan.

Ohje TET-ohjaajalle:

Voitte tämän tehtävän purussa keskustella erilaisista elämäntapavalinnoista, joilla on merkitystä ilmastonmuutoksen kannalta. Voitte myös pohtia pienten ja suurten ilmastotekojen eroja ja nimetä niitä. Voit korostaa, miten isossa mittakaavassa toimipaikassasi tehdyillä tai käyttöönotetuilla innovaatioilla ja valinnoilla on suuri merkitys päästöjen vähentämisen kannalta.

Viimeisen TET-päivän tehtävät

» Tehtävä 20. Yhteenveto

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 1h

Tavoitteet: Huomaat mitä kaikkea olet Energia-TET-jaksosi aikana oppinut ja tehnyt.

Valmistelut:

Viikon aikana olet itse tuottanut, saanut kyselyiden ja haastattelujen kautta haltuusi paljon tärkeää ilmastonmuutokseen liittyvää aineistoa. Lue se läpi. Nyt on aika koota kaikki tämä tehtävien kautta kerätty tieto ja muotoilla siitä kokonaisuus. Tämän kokonaisuuden annat sekä työnantajalle että opollesi.

Tee joko tehtävä A tai B.

Tehtävä A

1. Tee Kahootilla pieni visailu kaikesta siitä, mitä olet oppinut TET-jakson aikana. (www.kahoot.com ja sign up for free jne)
2. Luo visaan 5-10 kysymystä, johon keksit itse vastausvaihtoehdot. Voit käyttää apuna myös energiamaailma.fi tai energia.fi-sivustoja. Visailijat osallistuvat visaasi kahoot.it-osoitteen kautta.

Teetä visailu TET-jaksosi lopussa työpaikalla ja mahdollisesti luokassasi/opotunnilla, jos saat luvan.

Tehtävä B

1. Laadi Energia-TET-viikostasi blogikirjoitus, jossa hyödynnät sinulle viikon aikana kertynyttä aineistoa.
2. Liitä kirjoitukseen myös 1-3 kuvaa elävöittämään tekstiä. Voit käyttää jo tekemiäsi tai ottamiasi kuvia tai ottaa uusia kuvia. Olethan tarkastanut ohjaajaltasi, että sinulla on lupa käyttää ottamiasi kuvia.

Tässä asioita, joita sinun tulee liittää kirjoitukseesi:

- Esittele itsesi ja TET-paikkasi lyhyesti.
- Kerro, mistä Energia-TETissä mielestäsi on kyse.
- Kerro, mitä tehtäviä suoritit viikon aikana. Kirjoita jokaisesta tehtävästä yksi kappale. Voit myös mainita muista viikolla suorittamistasi työtehtävistä, jos se tuntuu mielestäsi tärkeältä.
- Kerro jokaisen tehtävän osalta, millaista tietoa tehtävien suorittaminen sinulle antoi ilmastonmuutoksesta ja työpaikasta. Voit käyttää apunasi kuvia ja muuta materiaalia, mitä olet Energia-TET-jaksosi aikana tuottanut.
- Kerro myös, mitä opit kunkin tehtävän tekemisen myötä ja mikä oli kivaa.
- Kirjoita blogisi viimeinen kappale siitä, mitä tämän kokemuksen perusteella ajattelet omasta tulevaisuudestasi työelämässä.

Kun teksti ja kuvat ovat valmiit, lähetä ne sähköpostin liitetiedostona

1. TET-ohjaajallesi (pyydä häneltä hänen sähköpostiosoitteensa, jos et tiedä sitä jo)
2. Opollesi (kysy opon sähköpostiosoite TET-ohjaajaltasi, jos et tiedä sitä)

Ohje TET-ohjaajalle:

Tämän tehtävän tekeminen kerää yhteen kaiken TET-jakson aikana opitun. Korosta titteläläiselle, että voi tehdä tehtävän kaikessa rauhassa ja että kannattaa hyödyntää viikon aikana tehtyjä tehtäviä ja ammentaa niistä. Tämän tehtävän avulla nuori osoittaa oppimaansa sekä itselleen että muille.

» Tehtävä 21. Loppukeskusteluun valmistautuminen ja kiitosviesti

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 15 min

Tavoitteet: TET-jakson reflektointi ja työntekijöiden kiittäminen.

Tehtävä:

1. Pohdi taakse jäänyttä TET-jaksoasi: miten koit TET-jakson ja minkälaista palautetta voisit siitä antaa. Yritä keksiä palautetta monipuolisesti. Voit ideoida myös kehittämiskohteita.
2. Lähetä sähköpostilla kiitosviesti työpaikan työntekijöille. Kiitä siitä, että sait olla tetissä ja mainitse muutama asia, joista erityisesti pidit tai jotka olivat mielenkiintoisia Energia-TET-jaksosi aikana.

Ohje TET-ohjaajalle:

Tässä tehtävässä tettiäinen valmistautuu loppukeskusteluun refleктоimalla TET-jaksoaan. Mieti ohjaajanakin, minkälaista monipuolista palautetta voit tettiäiselle antaa loppukeskustelussa. Kerro tettiäiselle, mitä kautta hän voi lähettää kiitosviestin työntekijöille.

» Tehtävä 22. Loppukeskustelu

Tehtävän tekoon kuluva aika noin 15 min

Tavoitteet: Loppukeskustelun käyminen ja palautteen antaminen.

Tehtävä:

1. Käy loppukeskustelu ohjaajan kanssa.
2. Pyydä "työtodistus" TET-jaksostasi, ettei saa sitä automaattisesti. TET-todistus on arvokas paperi hakiessasi esimerkiksi kesätöitä. Säilytä se kansiossa, jotta se pysyy siistinä.
3. Viikon päätteeksi tarkista vielä ohjaajaltasi, mihin tallentamasi tiedostot kannattaa siirtää. Voit pyytää myös tuotoksiasi itsellesi, jotta voit esitellä niitä koulussa myöhemmin.

Ohje TET-ohjaajalle:

TET-jakson päätteeksi pidetään loppukeskustelu, jossa TET-ohjaaja käy läpi TET-harjoittelijan kanssa viikon kulkua, onnistumisia ja mahdollisia takapakkeja. Ota vastaan avoimesti myös tettiäisen omat ideat kehittää Energia-TETtiä. Niistä voi olla hyötyä myöhemmissä Energia-TET-jaksoissa.

Loppukeskustelun päätteeksi annat TET-harjoittelijalle todistuksen TET-jaksosta. Hyvä tapa on myös antaa TETin loppumisen kunniaksi joku pieni lahja. TET-jakson voi myös lopettaa koko työyhteisön yhteisellä kahvihetkellä, jonka aikana tettiäinen huomioidaan erityisellä tavalla. Puheiden pitäminen voi olla ylimitoitettua, mutta tettiäiseltä voidaan vaikka kysellä koulunkäynnistä, loma- tai jatko-opintosuunnitelmista.

Energiateollisuus

NUORTEN
AKATEMIA